

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. швед. 143322.
Адреса для телеграм
«Діло», Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в криву 500 зод.
За границею:
В Америці: 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 2 фр. фр.,
Італії 750 л. л., Німеччині 750 м.,
Швейцарії 3 ш. фр., Чехо-
словацькій 30 ч. л., Румунії 150
лей, Болгарії 750 л. л., Австрії
750 ш. — Зима адреси 1 зод.

Телеф. Редакції 23. 41.
Друкарня 2902.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

Політичний і господарський солідаризм.

Львів, 27. липня 1929.

Відомо, що головним коником санації, це боротьба з політичними партіями. Ця боротьба ведеться під ріжними гаслами й при допомозі найможливіших способів. Відомо теж, що одно й друге впливає з відсутності однакою якоїсь ясної ідеології санаційного табору, як також відсутності суцільної конкретної політичної програми. Знову-ж знаємо, що та ідеологічна та програмова пустка, або — вірніше кажучи — хаос, — є консеквенцією структури табору, в якому найшлися цілі групи й сили окремих осіб — з діаметрально ріжними суспільними поглядами, діаметрально ріжними класовими й становими інтересами. Найбільше ідейний у тому таборі гурток легіоністів-самостійників, який, здавалося, стане стрижнем і підставою нової політичної організації, не міг надати їй ідеологічного та програмового змісту, бо сама ідея самостійності, жива й творча в часах визвольної боротьби, після здобуття власної державності, набірає характеру радше культу для минулого, себто творить безумовно і на далі всеобіймаючу патріотичну базу під практичні зусилля задля збереження і розбудови державності, одиак сама по собі не є вже ні ідеологією, ані тим паче програмою. Зрештою, про ідеологічне верховенство згаданого польського самостійницького гуртка легіоністів, званого популярно «першою бригадою», нічого й казати тому, що цей гурток розпався у масовому доливні нового, страшне ріжноріжності, елементу, з якого не мала виступати в часах боїв 1-ої бригади стояла — на ділоком протилежних окопах.

Цей ідеологічний та програмовий хаос на-стільки яскравий і настільки очевидна безви-сладність есентуальної спроби якось впорядку-вати його та викристалізувати з нього якусь од-ну відому величину, що з цілою фантасією сана-ційних часописів, затрунюючих цілі когорти пу-блїцистів, одно-одніське львівське «Слово Поль-ське» старалося свого часу — мабуть для оправ-дання власної метаморфози — дошукуватися якоїсь спільної санаційної політичної ідеології. Це — бачимо — той же всеобіймаючий, всеяксо-вий і всестановий безпартійний патріотичний со-лідаризм во ім'я гасла «державна понад усе», — отже держава й понад нарід, понад його полі-тичну й суспільну (господарську) диференціацію, понад інтереси цілого громадянства і — тим па-че — поодиноких громадян.

Ясна річ, що така «ідеологія» не витримує жадної критики, бо не може бути ідеологією творення і пошуків держави якогось фантому, завішеного в повітрі й незалежного від чинни-ків, які на державу складаються, — добачування у державі ціли «самої по собі» (кантийське: «das Ding an sich»?), якесь вічне «роздвоюван-ня особовості» громадян на «державників» і «людей». При такій «ідеології» держава стає повнезволі шитом, яким засланяться один полі-тичний, санаційний, табор у всіх своїх тактичних кодах. Це взагалі надзвичайно вигідна «ідеоло-гія», бо вона монополізує за одним табором весь державний патріотизм і в боротьбі проти конку-ренційних таборів дає в руки чудовий аргумент — «протидержавного шкідництва» противників. Ось так ми стали свідками, як спершу протидер-жавниками санація охрестила ендецію, потім ППС і всю лівішу, не кажучи вже про викорис-товування аргументу державного інтересу при відмовляванні а пріорі реалізації громадянської рівноправності населення іншої, непануючої, на-ціональності, без огляду на меритум його вимог та належних йому прав. Таким робом коник дер-жавного патріотизму став коником боротьби са-нації з польськими партіями, вже не зі шкідли-ми, есентуальними партійництвом, який жирне на державі, а іменно з партіями, громадянсько-полі-тичними організаціями, діючими в рямцях пен-ної ідеології і певних конкретних цілей. Прова-диться ця боротьба ніби-то в ім'я, як сказано, якогось неясного політичного солідаризму. У цій боротьбі піднімається усі ті основи, на яких спираються політичні партії чи які лежать в ор-гані партійних впливів. Тому, що господарські

установи є, поруч з культурними, тими природ-ними базами, на яких партія може найкраще ви-являти органічну працю, доказувати життєздат-ність і користність своєї програми і тим самим зеднувати собі шораз більший гурт прихильни-ків, — одірвання господарських організацій від впливу польських конкуренційних політичних таборів, стало для санації одним із початкових імперативів. Для кращого успіху у цій роботі ви-сунула санація інше всеобіймаюче гасло — гасло господарського солідаризму.

Однак це гасло не є винаходом санації. Воно стало давно вже в світі випинюм течій, що йшли на демократизацію господарського життя себто еволюційним шляхом рішань боротися проти диктатури приватного капіталу. Тому господар-ський солідаризм є теж безумовно одним із складників кооперативу, бо полягає на підпоряд-ковуванні приватних інтересів одних приватним інтересам других та на злуці дрібних капіталів для спільного добра. Отже господарський со-лідаризм може бути справді благодаттю, з тією передумовою, щоб його реалізація переводилася при однаковій широті всіх інтересованих, щоб він не служив параваном для поневолення господарчо слабших партнерів господарчо силь-нішими партнерами і — найважливіше — аби він не був лише засобом політичної боротьби, себто, на практиці, не став покривкою для усунення з існуючих установ одних осіб на те ли-ше, щоб на їх місце впровадити інші особи, а гнучким хребтом і — ще ширшими кишенями. Господарський солідаризм, голошений нині са-нацією, має ще одну окрему сторінку: на землях національно-мішаних він стає тараном у сито національно-політичної боротьби; об'єднані ор-ганізації монополізують ціле господарське життя краю, ставлять місцеve населення у залежність від них і стають найбільш небезпечним органом де-націоналізаційного процесу.

Під гаслом господарського солідаризму об-єдналися в цьому місяці дві найсильніші поль-ські хліборобські організації: «Центральне Тova-жнство Рольнічє» і «Центральні Зв'язок Кулек Рольнічє». Історія цього об'єднання дуже довга, тягнеться фактично від приходу до влади сана-ції, а від року йшли вже формальні переговори. Річ у тому, що «Центральне Товариство Роль-нічє» — це була організація поміщицтва й під-лягала впливам ендецьким, а «Центральні Зв'язок Кулек Рольнічє» була організацією дрібного польського селянства й, очевидно, ле-жав у сфері впливів «Визволення» та «Стронніц-тва Хаопського». Подушення тих організацій бу-ло річно постільки легким, поскільки обі вони були залежні від державних субсидій. Найлегше пішло з поміщицькою організацією: стримання кредитів Банком Рольним усунуло відразу з у-прави організації немалих урядових ендеків і ввело туди перефарбованих на санаційно «солі-даристів». Із «Зв'язком Кулек Рольнічє» було трудніше, але врешті решт — і тут поділили обіцянки та погрози: деклямації «Визволення» і «Стронніцтва Хаопського» про потребу оперти свою хліборобську організацію на власний хлі-боробський членський капітал — не озадовнили вже організації, демократизованої державним у-триманням. Дня 10-го липня прийшло об'єднання обох організацій під назвою «Центральне То-

Грім може спалити

Ваші стоги й полукипи

Тому забезпечуйте збіжжя й пашу від огню в Т-ві Взаїмних Обезпечень „Дністер“

у Львові, вул. Руска ч. 20.

Апарати „Wecca“ як такіж
нік величчї, апарати до виробу
солонї води напїри

AUTO-SYPHON-SPARKLET
порукає фірма

Олександр Онисько
першорядний склад сил, порце-
лїни і локсусових товарів

Львів, вул. Галицька ч. 20. - тел. 69-75.

важиства Організації і Кулек Рольнічє». Цю злуку відсвятковано надзвичайно врочно, спе-ціальною академією на варшавському замку з промовою президента і т. д., а польська преса (очевидно: санаційна) розписалася про початок нової ери в польському хліборобстві.

Не підлягає сумніву, що уряд відіє актом тим усім у боротьбі проти польських, головни-ми виправляються надії санації, злизувані з ним ак-том, а саме, що аж тепер, мовля, санація при по-середництві нової єдиної великої хліборобської організації пїйдє до селянських мас — це по-каже будучність. З досвіду відомо, що після ми-нулої злуки «Галицького-го Товариства» і «Господарч-ого» (організації польських помі-щичів) і демократичного «Товариства Кулек Рольнічє» — погрозами кредитових «санцій» санація накиннула новій організації — своїх кер-маничів, які теж справді ревно ведуть у Галичи-ні санаційну політику. Безумовно станеться так теж у новому «Центральному Т-ві», в якому го-ловну скрипку грає вже нині б. лівий соціаліст, а нинішній посол з ББ. Пшемпецький.

Однак можна сумніватися, чи, саме тому, що політичні моменти відіграють у цій історії першу й найголовнішу роль, чи ця центральна польська хліборобська організація витримається, чи зможе вона провадити спільні поміщицькі й селянські судо-господарські справи (меліорація, штучні навози, хліборобська освіта, покращання родів збіжжя і т. д.), коли одночасно все ще іст-нує пропасть поміж польським поміщицтвом і се-лянством, коли все ще мрія селянина: земля че-рез радикальну земельну реформу, — є одночас-но для поміщицтва найгіршим і найбільш зне-навидженим маревом. Егоїзм польського помі-щичтва, позва байдужість для нужди села, ари-стократичний характер поміщицтва, а якого по-ходить призиство для селянських низів, врешті — надзвичайно упрямі й вольоване податкове по-ложення поміщицтва при асому упрямі й вольованому їх голосі в державі, все те каже сумніватися в успіх нового санаційного експерименту, який мабуть і перейде до історії як один із численних експериментів, зроблених — у боротьбі за владу

Від Адрії до Чорного Моря.

Білине північної диктатури в Югославії. — Не-вдачі вислади. — Основні проблеми знехтова-но. — Югославія на тому самому місці. — Бо-ротьба в Ромуїї. — Царанисти й ліберали. — Ад-міністрація й фінансова реформи та вихід опозиції з парламенту. — Відсутня проблема. — Пелажо минуло північної диктатури в Юго-славії. Не маючи змоги вилабудитися з внутріш-ніх труднощів та здобути відповідну позицію на міжнародній арені, король Олександр за намо-вою військово-старшинської організації зробив «Царський воєнізм», анік конституції і трипозити-

го королівства і віддані необмежену владу ген. Живковичу, одному із співучасників усунення короля Олександра Оброновича. Централістично-сербська конституція, зне-хтування інших національностей, а особливо хорватів, розсажували югославійський парла-мент і цілу державу. Головно після революцій-ного виступу Рачича в скупштині, ані надії на можливість компромісу треба було поховати. Король анік конституцію, анік самодержавство, щоби «сильною рукою» перестав потрібні ре-форми. «Австроїтські колаї» і здобути заковоноу

позичку, заповідаючи, що після впорядкування внутрішніх відносин, край верне до парламентарного режиму.

Минуло пів року абсолютистичного правління. Час не надто великий для розв'язки капітальних проблем, але досить значний, щонайменше для намічення і позначення їх розв'язки. Саме тепер чийсь урядовий комунікат, що подає біляніс ліберального правління ген. Жівковича. Отже чого довершила югославянська диктатура протягом пів року?

Реорганізація адміністрації обмежилася до редукції міністерств і невеличкої кількості урядовців. Видано закон про пошення зброї і публічну безпеку. Розв'язано громадські ради, а на їх місце створено адміністративні комісії. Також розв'язано вищі самоврядні установи, а їх функції передано правит. комісарам. В законодавчій діяльності створено Найвищу Законодавчу Раду, зложеною з визначних правників, з метою перевести уніфікацію законодавства. Досі видано закон про вчиненні кари, про відбуття кари і відповідальності міністрів. Одночасно внесено незаймає суддів, даючи їм трохи краще випосаження. Створено також трибунал оборони держави. В скарбовій діяльності видано закон про уніфікацію консумційних податків, про Навя, Контр Плату та емеритальний закон. Підготовляється стабілізація валют. Закордонний капітал ніби то засипує уряд позичковими офертами. Поведо теж акцію допомоги хліборобам, уділивши їм позичок на 15 мільйонів (300 тисяч дол.), підтримуючи кооперативний рух та засновуючи різні школи. В комунаційній діяльності відбувалися старання поліпшити залізничний табор, одночасно зносити поклади зі слабою фреквенцією. В шкільній діяльності відкрито 58 народних шкіл і 2 академії (на 14 мільйонів населення). Проектується будова дальших 90-ти шкіл та шкільне законодавство і шкільні підручники.

Читаючи цей біляніс, не можемо вийти з думки: чи це комунікат уряду, що кермує 14-ти мільйонною державою, чи звіт першого-ліпшого губернаторського земства в передвоєнній Росії? В цьому звіті не знаходимо ані слова про ті капітальні, основні проблеми, задля яких переведено державний замах і встановлено абсолютизм. Ані слова не стрічаємо про перестрій держави, про автономію і централізм, про хорватська питання. Мається враження, що там ті справи не існують. Такі „реформи“, поагода таких справ, що не викликають суттєвих спорів, була можлива при співучасті навіть паршивенького парламенту.

ОСИП СТЕФАНОВИЧ

РАНИШЕ РОМАН ЗУБИК

Львів, вул. Галицька Ч. 16.

ВОВНЯНІ НОВОСТИ
ДЛЯ ПАНЬ
на ПЛАЩІ, КОСТЮМІ
І СУКНІ.
ШОВКИ
у великому виборі,
ВОВНЯ АНГЛІЙСЬКІ І КРАЄВІ
на мужській одязі.

А тимчасом на міжнародній арені слабіє позиція Югославії, хоч вона ніколи не була сильна. Італія переводить даліше окруження Югославії не лише з подудневого заходу, але й зі сходу (Болгарія і навіть Греція) та з північного заходу (Мадярщина). Про закордонну позичку в Югославії говориться від кількох літ, але без наглядних вислідів. Унутрі даліше йде розвал і змагається сербсько-хорватська ненависть, чого доказом численні політичні атентати. При наявності таких успіхів білгородського абсолютизму, все більше мусить з'являтися питання: Чи варто було робити державний замах і заводити диктатуру?

Також Рومунія знаходиться в реформаційній гарячці. Румунські досягнення поки-що теж невеликі, але змістовніші і глибші. Реформаторський розгін у Румунії йде іншими шляхами, як у Югославії. В Румунії парламентарним шляхом, в Югославії диктаторсько-абсолютистичним.

В основу румунських реформ покладено реформу адміністрації й новий адміністративний поділ держави. На другому плані царанистичного уряду Юлія Маніва стоїть реформа фінансової політики.

Царанистична реформа адміністрації йде в напрямі дуже скромної, релятивної автономії поодиноких провінцій. Довголітні і безконтрольні пани положення в Румунії — ліберали (братіяністи) та їх хвіст — аверсканци добилися в адміністративній реформі загрозу єдності румунського королівства. Головно лякаються вони, що поділена на області (регіони) Румунія не зможе в приспівеному темпі стравити неромунські народи, що є головною метою реакційних і шовіністичних лібералів. В своїй боротьбі проти царанистів ліберали користувалися найбільш огидними засобами: ширенням антисемітизму і викликуванням заворушень, криком про українську іреденту на Буковині і зріст комунізму з Бессарбії. Невдамо спробували вони перевести у дієсну маленький державний замах, але прогоріли. Тоді всі надії покладали вони на регенцію, роблячи

позакулісові заходи і добиваючись апробації відмови на адміністративну реформу. Але регенція не важилася піти на вудку лібералів. Тоді опозиція, зложена з лібералів й аверсканци покинула парламент, наслідуючи авентурянські вихід італійських протифашистів і надавши демонстрацію царанистів, коли при владі був Братіану.

Ліберально-аверсканська опозиція, що довго експлуатувала працюючі верстви Румунії, тепер стріється у пера патріотизму і закладає царанистам, що вони наостіж відчиняють двері чужоземному капіталові.

У відповідь на закиди опозиції, що одустала парламент (за винятком дрібної націоналістичної групи проф. Йоргі), зазначив прем. Маніва, що адмін. реформа не перестроє Румунії у феодальну державу (як твердили ліберали), тільки об'єднує поодинокі провінції з державою, даючи їм спромому вільного господарського розвитку. Шож торкається фінансової господарки, то ліберали лишили по собі повну фінансово-господарську дезорганізацію і дефіцит у висоті 17 мільярдів лей. Мін. скарбу Поповичі заповіли, що потягне до відповідальності всіх тих (тепер опозиційні) діячів, які своєю каригідною фінансовою господаркою довели край до катастрофи.

Адміністративна реформа, не плаваючи в розпучаєній опозиції, буде переведена, а щонайменше ухвалена. Ясно, що опозиція буде протиставитися царанистам на позапарламентарному терені, що мусить загострити увагу царанистів.

Поза адміністративною та фінансовою реформою царанисти мають ще одну важку проблему до розв'язання, а саме: меншостеве питання. Адмін. реформа, — наскільки вона торкається національного питання, зовсім відбігає від декларативної в Альба Юлія. Саму меншостеву проблему царанистичний уряд відсуває на дальший план, заповідаючи її розв'язку в осені. Пожми — побачим.

МИХ. РУДНИЦЬКИЙ.

2)

Денник невідомого жовніра.

II. Чи це книжка для нас?

Один із наших видавців носився якийсь час з гадкою, щоби видати „На Заході нічого нового“ а переклади на нашу мову. Але подумавши хвилину, сказав голосно те, у чому піддержали його інші, що поквалилися прочитати Ремарка в оригіналі „Ні, у нас це не пішло би...“

Не тому, що в цій книжці є якінебудь своєрідні прикмети чужинної війни, своєрідна психологія, ідеї, до яких треба підготовки. Вся вона замало ефектовна на літературну сенсацію. Критики, які прирівнюють Ремарка з його земляком-суперником Реммон, автором „стенографічно-фотографічної“, „Війни“, підкреслюють літературну перевагу Ремарка, його більший талант. Чи дійшли вони до цього висновку аж тоді, коли побачили незвичайний книгарський успіх його книжки? Дуже можливо.

Талант — незаслужений дар, іноколи може лише талант висловити щось уперше у відповідний момент у відповідній атмосфері. Десять літ списували першорядні письменники свої воєнні враження. Одні пробували річ неосажну — передати словом картину „Страшного Суду“, другі силкувалися добути з війни епопею героївства, інші кінову фільмову пригледу, ще інші евангельські правди. Переживання одних були знадто особисті і треба їх було узагальнювати, прикрашувати, підмальовувати; рефлексії інших маліли супроти картин розмальованих увагою їхніх попередників і нашою, підчас лектури.

Ремарк переживав їх усіх вишкочком зроауїнням Геттисбургського постулату: *in der Beschränkung zeigt sich erst der Meister* — передати тільки бачене, висловити тільки безпосередньо відчуте, без огляду на їх ширину та можливий зміст. Коли він вернувся з фронту на короткий відпустку до хати і його засипували питаннями, він мусів уперше відчувати всю беззастовидність намагання, щоби передати свої враження тим, що не побували на фронті:

„Мій батько хотів би, щоби я йому дещо оповів „як там“; його бажання видаються мені похвальні та дурні. Я не маю вже до нього нія-

кого відношення. Він залюбки слухав би невпинно про щось. Я розумію, що він не знає, що про щось таке не можна оповідати і я радо зволила би його волю; але для мене небезпечно хаяти ці річі в слова, я лякаюсь, що вони зростуть до величчя і що я не зможу вже ними заволодіти. Куди би ми зайшли, якби нам усе стало яснє, що там діється.“

Тому я обмежуюсь на тому, що оповідаю йому кілька веселих історій“.

Те саме часто Ремарк робить і з нами. Коли несамовите враження переходить межі реально-го образу, він нагадує собі поруч нього якийсь дрібний реальний момент, такий нікчемний своєю малиною, як поруч думок про геройський порив, про любов батьківщини та своїх найближчих необхідність полагоджувати свою фізіологію.

А головню: він не намагається зрозуміти ясно, який зміст має те все, що „там“ діється. Сотні, тисячі інших, що вернулись із війни, привезли з неї „п'ємист“; вони знають її доцільність, язуть її в злогичний ланцюг причинного зв'язку від минулого через теперішність у майбутність, — називають поодинокі відорвані кльця цього ланцюга „історичним фактом“, „наслідком обставин“, „духовою кризою“, „народним здобутком“, „новим відродженням“... Ремарк каже в імені мільйонів таких як він, що не розуміє нічого в цьому безглуздому крутіжжі і не вірить, щоби з сотень тисяч калік, фізичних і духовних, могло зродитися нове здорове життя.

Критик найбільше авторитетного журналу „Ді Нає Рундшав“, Ернст Байє, відповідає на motto цього твору: „Не вірю в занепад покоління, яке видає зі себе таких мистців як Ремарк“...

Ще раз переплаутати, у старій непорозумінні, вартості життя і літератури. Тому, що серед мільона замарнованих молодців, передчасних старців, трапився один, що замість життя, зумів висловити на папері свою розпуку неспроможности життя — цей один наскрізь літературний прояв має заступити віру в дійсне життя покоління, яке із цим проявом, а може й взагалі з усією творчістю не має нічого спільного!

Хто зна, чи між ними сотнями тисяч, що розхопили повість Ремарка, є бодай сотні його ровесників, захоплених нею або солідарних. Твір, що є документом якогось покоління, рідко зеднує собі оплески серед нього. Те, що змемо літе-

ратурною об'єктивністю — а що часто не є нічим іншим як вражінням, яке полишає серед найрізноморідніших суспільних клас, поколінь або й народів наскрізь суб'єктивний талант — не має нічого спільного зі суспільними головними течіями якоїсь доби, класу та народу, течіями, які стають сформулованими, ясні, перетворені в популярні гасла аж багато пізніше після кожного літературного навіть найбільшого явища, по своїй суті наскрізь індивідуального.

Отже чому Ремарк не мав би в нас успіху? Перш усього тому, що вся наша література досі скочена реалізмом, слабо ще перетворення у виключені мистецькі форми і наш інтелектуальний загаль слабо відірваний публіцистичний від літератури. Далі: ми переживаємо добу, в якій не маємо сміливості навіть у літературі признатися до наших великих помилок недавнього минулого, бо не маємо підготовки добути із цих світогляд сильніший від віри в саїні поряту та жертви. Одною із найбільше характеристичних ознак нашого післявоєнного духового розвитку та знесилення є саме намагання кохатися у багдирних покліках, сильних словах, гучним патосі, — намагання наклакати до віри в перемогу... наклакати інших.

„Слабі люди — каже десь Тургенєв — являють сильних висловів“. Ніхто так багато не говорить про силу, енергію, крицеву волю, потребу життєвого оптимізму як адектаровані неврастеніки та істерики. Признаються до своїх слабощів, знесірів, до сумнівів у своїй світогляді можуть лише ті, які не потребують підтримувати собі під шкіру щодня якоїсь дози життєтворного ліку.

Ми — народ молодий, що нездужає на найбільшу недугу, яку може переходити народ, що мусить виборювати собі умовини життя: нездужає на молодість. А тільки вона вірить у неохочість своїх ідей, своїх сил та в невідхильну перемогу.

Ремарка видав народ, що має сміливість признатися до своїх великих недавніх помилок і шукати виходу з них не в тих прикметах, якими, як ще недавно йому здавалось, можна здобути світ одним великим масовим поривом підніженим саїно одній волі.

Віра спасає, але часто не тих, які віють і яким вірать.

ЗАМІТКИ І ВІДГУКИ.

Метрополія і кольонія.

Львівська жидівсько-польська „Газета Поранна“ під поданням вгорі написом помістива недавно статтю в обгорні „Всходній Малополянській“, продиваючи гіркі сльози на політику центра супроти Галичини.

До Польщі ввійшли вони (себто поляки і жидо-поляки) без надмірних домагань та ілюзій. Однак вони вірили в справедливість і рівноправність. Та десятилітній обрахунок є дуже сумний для Галичини. Спершу Галичині забрано все, що заповідано їй мураліною працею створено десятиліттями, а в першу чергу самоуправу і краєве майно. Потім забрано полякам найважливіших людей: вчених, мистців, урядовців. Галицькими засобами меблявано пустий польський дім. Шож за те одержала Галичина?

„Десять там будуться пристави, нові величаві будівлі, цілі ділянки міст — коштом держави. Повстають нові осередки промислу, нові шляхи в азализції, але не в нас. На заході й на півночі Польщі. У нас тишина. Державні кредити обмиряють наші сторони, що дрімать в непероршності нужди. Ніщо не твориться й не будеється, а як десь щось і повстане, то двигаємо це страшилом, останнім — власним зусиллям. Без допомоги, часто навіть без моральної підтримки держави. Зате дістаємо людей, які ніде інде не надаються, або які шойно тут мають учитися коштом населення. Дістаємо закони, що нищать останки нашого стану посідання. І дістаємо „запобережування“. В тому напрямку не забувають про нас. Органом являються скарбові власті і податкова політика. Вона винагороджує нам усі розривки столиці. Вона запобіглива, докладна і має добру пам'ять... Вивозиться дерево з карпатських лісів і нафту, але не ввозиться нічого (чому ні, а варшавські ліки? — Ред.). Приїжджають порожні поїзди й і поспішно виїждять повні. Великий інвестиційний жест у добі „золотої кон'юнктури“ обмиряу Галичину. Сьогодні, коли настала „рік депресії“, тим більше винимається нас, розданих окрешин. Галиця, Варшава, Познань, Шлеск — вони черпають“.

Галичину упосліджується навіть у справах, які не вимагають вкладів і жертв. Напр. американський капітал хотів створити велику електричну станцію у східних Карпатах або на Дністрі для Галичини з нафтовим басейном. Однак що одержує Галичина? Тепер приймається одержу Гарімана в справі електричної станції на Дунаїці, але тільки тому, що Дунаїця не можна перенести до Конгресівки.

Чому ж так під кожним оглядом упосліджується Галичину?

„В світі поголосок Сх. Галичина є краєм, в який просто не варто інвестувати. Випадок із електричною, коли він був відокремлений, можна вивести якось інакше. Однак він покривається з цілою політикою центральних властей протягом 10-ти літ, з політикою поспішного обдирання краю з усіхків албр при одночасному винищення вкладах. В дійсності мається враження, начеб там у столиці не вірили в тривку завязці землі а Польщею“.

Що думку відкидає „Газ. Поранна“, але це є упослідження.

„Як впливає звичайно з тимчасового ужиткування. Бо так поводиться із землею та інвентарем цей, що винймає на якийсь час, а не власник, якого змаганням є побільшити, розбудувати маєток і в цілкомому стані пошити його своїм будучим наступником. Очевидички, ці настрої не останають без впливу на національній меншості, головню на українське населення. Коли ми, поляки, так часто відчуваємо кризду, то шож доперва вони? Наш біль є їх ненавистю, наш неспокій їх радістю, а це, що нас тривожить, додає їм надії. „Діло“ часто що квестю порушує та в гарячковій і безвідплатній експлуатації бачить доказ цієї дгармонії, яка унеможлимає тривку злуку Сх. Галичини з рештою держави“.

Так, так, ми не раз порушували справу трактування Галичини і експлуатаційної господарки її добром, ми не раз вказували на безосновність нищення політично-культурних та загарабування економічно-фінансових здобутків краю в некористі не лиш українського, але й польського та жидівського населення. Однак ви, панове, в своїм шовіністичнім засліпленим радилі, що українці тратять. Мовляв, нехай і я дещо втрачу, шоби тільки мій противник був голий і босий. Зрештою, хіба кольоніальну політику супроти Галичини ведуть „крулевики“? Ніколи в світі. Здебільшого самі „галиціани“ або „мало-поляки“, а в першу чергу самі львовяни польської народності, всі ті: Вітоси, Глобінські, Грабські, Міхальські, Сікорські, Бартезі, Морачевські, Світальські і т. д. І на їх адресу повинні бути звернені ті гіркі жалі. Ім треба докорити за кольоніальну політику і за їх невіру.

Мекдональд у жовтні їде до Америки.

Зменшення морських зброєнь.

Мекдональд повідомив палату громад, що він поїде до Злучених Держав правдоподібно в жовтні. На запит у справі морської проблеми він відповів, що уряд сплиня будову двох кружляків і відкавав замовлення на будову двох підводних човнів.

Підчас відпустки
можеш спокійно уживати російських соняшних купелей, янцю уживатимеш

Лешніцера масти і мила
ПРОТИ ВЕСНЯНОК.

Якраз вони є кучкою виробуваних препаратів, та приносять успіх. — 2310
ахей не заводять.

В аптеках і прогугеріх масть 1/12, мило 1/30. —
Де нема, просто у фірмі Ant. Drance i Ska, Bielsko.

Димісія верховного комісаря Єгипту.

Міністр Гендерсон заявив у палаті громад, що верховний комісар Єгипту лорд Льюїс подався до димісії. З приводу цієї заяви між Гендерсоном та Черчиллем прийшло до великої суперечки, бо Черчилль домагався негайного відчитання лівування між Гендерсоном та лордом Льюїсом. Кінеш суперечки мусів зробити аж спікер парламенту. Лорд Льюїс, якого іменовано 1925 р. верховним комісарем Єгипту та Судану, є одним з найважливіших кольоніальних діячів консервативної партії. Підчас світової війни він був начальником бора шпіонажі в Каїрі й на цьому становищі дуже допоміг лордові Кітченеру та лорду Елленбі. В нагороду за цю службу його в віці 38 літ іменовано губернатором провінції Бомбаю. Там, а пізніше в Єгипті він безоглядно переводив англійську політику а поборовав індуських та єгипетських націоналістів. Підчас свого урядування в Каїрі лорд Льюїс особливо остро виступав проти короля Фуада. В парламентарних колах уважають, що вимушена димісія Льюїса витворила дуже поважне становище в парламенті.

Англійська публична опінія проти Франції.

В політичних кругах Лондону починає проявлятися велике незадоволення з становища британського уряду в справі політичної конференції. Публична опінія в Англії не хоче нічого чути про відложення конференції. Вона домагається, шоби англійський уряд вирішії поклав край безплотним дипломатичним переговорам між лордом Тиреллем та Брініном і Поанкаре й офіційно в окремій ноті запропонував інтересам урядом відбуті конференції 6. серпня в Гаазі.

ІВАН КРИПЯКЕВИЧ.

1)

На зборівським побоєвищі.

Зборів — одно з найславніших міст в українській історії, місце побди Богдана Хмельницького над поляками 1649 р., не добуло собі належної популярності серед істориків і краєзнавців. Дотепер ані сам Зборів не мав написаної своєї історії, ані навіть поле зборівської битви не було докладно означено. Тому нічого дивного, що наші туристи лишали Зборів, уважають його нецікавим, — а навіть і саме зборівське громадянство не зміло оцінити належно славної минулщини своєї міста.

Щоби раз вирішити вяснити, де була і як витягалася зборівська битва, підписаний разом з кучосом археологічного музею Н. Тов. ім. Шевченка з-ром Ярославом Пастернаком виправилися до Зборова й у дні 16—17 липня ц. р. переміли покинути найзатяглиший огляд зборівського побоєвища. В наших пошукуваннях допомагав нам дуже заславо і прихильно зборівський парох Втр. о. Василь Кулик, що дав нам потрібні вяснення і вказав на різні цікаві подробиці, які вяснилилися у зборівській традиції; за що поміч складаємо йому на цім місці сердечну подяку, як і всім тим, зборівським громадянам, що зацікавилися нашими дослідями й обіщали вести їх даліше.

І.

Воєнна ситуація 1649 р. була така. В поздовжній лінії Богдан Хмельницький загнав польські війська до Зборова, обкружив їх довкола і почав облогу. На підмогу обложеному вирушили король Ян Казимир з новою польською армією, думачки добувшись до Зборова шляхом на Золочів, Зборів, Тернопіль. Але український гетьман переслауу польські лаїри, вирушив проти короля під Зборів і тут завдав полякам тяжку поразку в дні 15—16 серпня.

Біля розпочався 15-го серпня. Польське військо шло шляхом від Золочова на Зборів. То-

дішня дорога йшла не туди, де теперішній мурований гостинець, а ближче теперішнього залізничного шляху, попри села Метенів, Грабівці, Млинівці — пам'ять про цей давній шлях залишилася ще дотепер у старших людей. Польське військо а обоими розтягнулося довгою лінією: передні полки доходили вже до Зборова, де мали вже переправитися через Стрипу, головний табір стояв над Млинівцями, задні сторони були ще під Метеневою. Дель був мрачний, дороги розмокли дуже, бо довший час падали дощі, поляки посувалися дуже поволі. Це положення використав Богдан Хмельницький. Звід Оаїрної, де стояв козацький табір, гетьман вивел татарську і козацьку кінноту в напрямі на Ярчівці, Пітаїтчики, Кудобинці, Кабарівці і даліше, шоби ударити на поляків а боку. Татари і козаки обігли з торбі, переправилися через Стрипу, і почалася завзята боротьба на полях від Метенева аж по Зборів. Не мамо можливості описувати цієї битви докладніше*, — була вона дуже кривава, впадо тут до 4.000 поляків; таку цифру подають сучасні польські джерела.

Чи залишилися які сліди цієї метенівсько-зборівської битви? Вясненням цього зааналися ми на початку наших пошукувань. Головний польський табір з королем перебув ніч а 14 на 15 серпня „над Млинівцями“, — може на горбі, що означений на спеціальній карті як kota 379. В тих часах місто, де стояв облог, обкопувано, особливо в сусідстві ворога, але трудно сподіватися, шоби залишилися дотепер сліди таких провідничих валів аперед 250 років. Але на цьому місці є інша пам'ятка: велика кам'яна плита, що торчить із землі вище метра; на ній а одного боку є слайд зарисованих краями простих ліній, немов краї надгробної таблиці, нижче при землі вирізані в камені хрестин, напису нема ніякого. Через цей горб переходив старий гостинець, який йшли польські війська і певно тут велася боротьба; може пізніше виспано тут могилу і поставлено пам'ятник, а якого залишилася ця плита.

Друга фігура була при теперішнім гостинці, на коті 395. Вона була зруйнована підчас австрійсько-російських боїв, побіч неї виставлено цементові укладення для артилерії. Знайшли ми останки кам'яного хреста з написом „Сей крест сооружи Андрей по прозвіску Ци...“ (даліше знищено). В переказ, що на фігура побудована 1849 р., коли через Зборів переходили російські війська, що йшли на поміч Францовой Росифові проти угорських повстанців; який російський генерал довідася, що тут лежать козаки, залишив гроші, шоби на могилі виставити хрест. Напис у Зборіві пам'ятають, — треба би його відшукати, може хто його відлісав до війни; була там згадка про козаків, тому що могли звать козацькою.

Третя могила має бути на полях між Зборовом і станцією, також а плитою, — називають її татарською, може тому, що церковні процесії підчас обходу піль її не відідували (через віддалення); не повелоса нам віднайти її серед ланів збіжжя.

Ще одна могила вказана традицією (може і написом?) зі зборівської битвою, має бути в Кудобинцях на границі з Млинівцями.

Що між Зборовом і Млинівцями адала був якийсь більший пам'ятник, про це є згадка в описі ґрунті Зборова 1781 р., де одно поле називається „від фігури млиновської“. На палву ужинається і тепер; було би важко віднайти це поле, тоді можна би рішити котра з цих могил мала назву „млиновської фігури“ — вона очевидно була найбільшою і найважливішою.

В описі ґрунті парохії Преображення а 1781 р., є ще згадка про поле Окни в сія околиці: „Від Млиновця поля орного, араного Окни, що тягнеться на трое стай, на дванадцять днів орання; зачинається суготкованим олимим від панського двору і яви Демка Марконою, а кінчиться друґини у стаяу; межкою одною від доріжки, що йде повід тоїже лан, а другою околом околато, від суготкованій піль млиської“. Треба би і це місце віднайти і розглянути, чи залишилася тоя окоп.

(Продовження буде.)

* Див. нашу статтю „Зборівська битва 1649 р.“.

Організація народного учительства.

На маргінесі цьогорічного учительського з'їзду „Взаємної Помочи Українського Учительства“.

Вже двадцять чотири роки існує організація українського народного учительства: „ВПУУ“. Це, можна сказати, найкраща професійна організація серед нашої суспільності. З маленького числа членів, бо около п'ятсот, з маленького числа членів, бо около п'ятсот, з неспівим кроків у початках виросла „ВПУУ“, і неспівим кроків у початках виросла „ВПУУ“, і сьогоднішній день вона організована, що імпонує своїм і чужим, своїми матеріальними надбаннями, товариською солідарністю і культурною працею.

В теперішню пору об'єднує ця організація величезну більшість українського нар. учительства, бо має понад 3.000 членів. Вона важко бореться за права для українського учителя і неодноразово виступила проти посягань на свободу своєї скромними засобами допomoги фонду. А вже дійсно великим ділом в організації праці треба назвати створення помертвого фонду, з якого вдова чи сирота за 1 год. місячної видатки одержують зараз по смерті мужа чи батька допомогу в сумі до 2-х тисяч дол. Що-року на час ферій сотні учителів знаходять приміщення за дешево ціну в прегарній учительській оселі у Ворохті, а своє матеріальне буття забезпечила організація допomoгою каменницею у Львові, домом у Мушині й Учительською Торговельною Спілкою у Львові та в Коломиї.

Не диво, що по таких надбаннях і важких перипетіях цьогорічний з'їзд членів „ВПУУ“ мусів достроюватися до поваги хвилі. Правильних зборів та енергійність проводу забезпечували спокій і поважний настрій нарад. Привіт громадських установ і редакцій приймали присутні з правдивою пошаною. Довготривалими оплесками прийняли збори внесок одного зі старших учителів у справі подяки для Української Парла. Репрезентації — зокрема своєму товаришеві послові Д. Великановичеві — за їх дотеперішню діяльність і працю для української школи й українського учителя. Позатим ухвалено цілу низку постанов, що мають на меті піднесення культурного рівня нашого учительства, бо пожадувано ніяких коштів для потреб Т-ва та вибрано нову управу зі своїх чайкальницьких людей.

Сумним акордом зборів були промови учителів, яких доля кинула на етнографічно польській землі. Іх тут за різними народами, журба за те, щоб оборонити перед винародовленням власні діточки, а далі жаждали описи образ, що їх вони зазнають від усяких тамошніх чинників, повинні стрітнутися з солідарною обороною і зі спочуттям не тільки своїх товаришів, але також цілого нашого громадянства. Правда, бувають не раз і між нашим учительством, як зрештою і між іншими суспільними верствами, хитрі і слабкі характери, але таких людей українське учительство негаче і без жалю усуває поза скобки своєї станової організації.

В найближчому році „ВПУУ“ святкуватиме 25-літній ювілей свого існування, до якого приготується вже тепер.

НОВИНКИ

— Фотограф Янушевич, вул. Вінцентого Поля ч. 1. (біля Зеленої), Тел. 5960. 89 5—6

— Чехословацький консулат у Львові переніс свої біля з вул. 3-го Мая до дому при вул. Уейського 4.

— Справа Атаманчука й Вербицького перед Найвищим Судом. Найвищий Суд у Варшаві рішив на певному засіданні затвердити вирок на Василя Атаманчука, якого засуджено на 10 літ тюрми, натомість засудженому на кару смерті Іванові Вербицькому замінити цю кару на 15 літ тяжкої тюрми.

— Як у нас шанують рідну мову і клич: „Свій до свого“. Пишуть нм: о. Слободян, голова Клуба „Сільського Господаря“ у Селищах, вис позив до ч. спр. Св. І. 395, 396, 397, 398, 399, 400 і 401/29 до суду у Винниках проти українських громадян: Шелемєя, Доманського, Гостовського, Колтуна, Коствєва, Сарабуна і Солей по польськи через адвоката д-ра Штернера, який заступав агадане товариство на всіх розправах. У Винниках є, як відомо, український адвокат (чого ще нема у всіх повітових містечках), але о. С. волів чомусь віддати справу не-українцеві...

— Срібні 5-золотіки. На днях увійдуть в обіг срібні 5-золотіки та нікелі 1-золотіки, карбовані на основі розпорядку президента Польщі з 5. листопада 1927. Ці 5-золотіки є зі срібла 750-ої проби. Одна така 5-золотівка важить 18 грамів і має в промірі 33 мм. 1-золотівка є з чистого нікелю, одна така монета важить 7 гр., у промірі має 25 мм.

— З цікавості підпалив бочку від спирту. Петро Букачівський з Озерня підійшов на станції в Боршевці до 6 бочок від спирту Павла Фл. Сапіги з Більча Золотого, з цікавості відкривав залізну затичку одної бочки та приложив... горючий сірник, щоб дізнатися, що в ній є. Газу, що нагріналися в бочці, вибухнули та попарили Букачівському руку, лице й чоло. Відірваний від бочки залізний обруч ударив коня Букачівського в голову й убив його на місці.

— Ограбили новобранця в поїзді. В поїзді на шляху Тернополь-Тернопіль три подорожні предложили новобранцеві Ант. Солоників з Козачівки (тепер: Окопи св. Трійці, пов. Борщів), щобитрав із ними в карти. Коли Солоник не хотів, побили його та забрали в нього п'ять золотих. Самби тоді поїзд відїздив на станцію Микулинці-Струмів і напасники вскочили до поїзду, що їхав до Тернополя. Поліція арештувала як підозрілих у цьому ограбленні Руд. Качана з Тернополя та Гершу Фішбайна з Хоросткова. Третій напасник утік, але з річей, які оставив у вагоні, поліція устїйнила, що це був фаховий картяр Радичев Шулїм із Хоросткова.

— Пожежі. Дня 21. липня згоріла в Сільці (пов. Станіславів) стайня Ів. Байдачука. Шкоди є на 1.600 зол. — У Зборіві згоріли будинки, хліборобське знаряддя та хата Ів. Познаховського. Огонь перекинувся на сусідні будинки Мих. Воронинського, при чому згоріла його хата й будинки та хата Мойсея Ротляйна і його річи. Шкоди загалом є на 19.000 зол. — В столі Вільк. Павлу в Косові (пов. Чортків) вибухла пожежа, яка знищила господарські будинки і річницє знаряддя вартості 3.000 зол.

— Потонув при копанні торфу. Восьмилітній Василь Шкраба з Оглядова при копанні торфу на леваді біля Оглядова (пов. Радехів) упав у воду й утонув. Тіло видобули з води.

— Пострілений за збирання афін. Лісовий практикант Тадей Немец постріляв двома вистрілами з дубельтівки в лісі між Столином і Чанжем (пов. Камінька Струм.) Павла Лукіянівського зі Столини підчас збирання черниць. Раненого в плечі Лукіянівського відвезли до шпиталю у Львові.

— Вбивство з пімсти. На дорозі в присілку Забіря біля Камінки Струм. вбито вночі Литвина Олексю, 25-літнього парубка з Ясениці Руської. Слідство виявило, що Литвина вбили його суперники, як він вертав від своєї нареченої. Поліція арештувала підозрілих у вбивстві Івана Княру, Мих. Ковалюка із Забіря та Ст. Крука з Ясениці Руської.

— Крадіж в польському союзі інвалідів. Снятинська поліція викрила ведені від довгого часу надужиття, обманства та крадіж, яких допускався в снітинському союзі інвалідів його секретар Михайло Павловський. Павловський виставляв подвійні бльочки на одержувані вкладки і так зібрав собі 6.000 зол. Крім цього взяв собі з грошей союзу 11.558 зол. Павловського арештували.

— Будова ватиканського двірця. За кілька днів починається робота біля будови ватиканського двірця. В середині двірця буде великий салон, зарезервований для папи і для монархів, що відвідують папу. Будова папського поїзду вже почалася.

— Китайський чай на індексі. На засіданні ВЦБК-ту видали заборону спроваджувати до СРСР китайський чай. Китайські фабрики правозаного чаю муситимуть залікшуватися, бо СРСР був одним з видборцем такого чаю. Заборона ця принесе річно около 15 мід. рублів страт китайським підприємцям. Більшовики обраховують, що зможуть власною продукцією покрити ціле своє запотребування. Чай в СРСР видають тепер на карточки і то в дуже малих кількостях.

— Жидівська радянська соціялістична республіка. Заступник голови ВЦБК-ту Смідович заявив, що на Далекому Сході в районі Біро-Біджана утворять в найближчому часі жидівську радянську соціялістичну республіку.

— Переселення звірят. Не тільки люди, але також звірята переселяються і часто відбувається завзята боротьба між переселенцями та старими мешканцями. Наприклад шурі з Азії свого часу переселилися до Європи й майже винищили первісну європейську породу шурів. Тепер відбувається нове цікаве переселення. З Портскайду повідомляють, що в Середземній Морі виявилися велетенські краби та омари, які перед тим водилися лише в Індійському Океані та Червоному Морі. Коли прокопано Суецький канал, краби та омари розпочали свою мандрівку по ньому. Їм треба було 30 літ, щобі в Червоного моря через Суецький канал дістатися до берегів Єгипту. На томісць давніші раки та краби тепер мандрують на північ Середземного моря.

— Новий німецький гідроплан. Німці збудували новий велетенський гідроплан. Він бере понад сотню пасажирів і має 12 моторів по 525 сил кожний. Це є справжній повітряний готель, бо

Др. МАРІАН ПАНЧИШИН

виїхав на літній відпочинок і почне ординувати шойно з кінцем серпня с. р.

у Львові, вул. КЛУШИНСЬКА ч. 3

має велику реставрацію й кабіни до снання. Залога має 12 чоловік. Гідроплан має 130 стіп довжини, 33 стіпи високій, а простір між крилами вносить майже 160 стіп. Він важить без пасажирів, але з залогою та запасом палива 35 тон. Пересічна швидкість лету 120 миль на годину, а летити він може, не відновляючи запасу палива, 800 миль. Пробні лети цього гідроплану у Фрідріхсгафені випали дуже добре.

— Як зростає населення Польщі? Дня 1. січня 1919 р. було в Польщі 26,282,290 душ населення. Дня 1. січня 1929 року населення Польщі виросло вже 30,408,247 мешканців, себто за 10 літ населення Польщі зросло на 4 мільйони людей. Який розвиток поступав з року на рік (усі цифри в дні 1. січня кожного року), бачимо з осьього зіставлення: 1919 р. — 26,282,290; 1920 р. — 26,664,277; 1921 р. — 26,828,532; 1922 р. — 27,471,184; 1923 р. — 27,941,243; 1924 р. — 28,374,613; 1925 р. — 28,809,570; 1926 р. — 29,293,996; 1927 р. — 29,638,097; 1928 р. — 29,996,646; 1929 р. — 30,408,247.

— „Поляки в Чехословаччині“. Під цим заголовком появилася недавно монографія про польське населення в Чехословаччині, якої автором є проф. Фр. Кулісевич. Монографія ця, поділена на кілька частей і багато ілюстрована, написана дуже патріотично з національного польського становища. Коли здобудеться на подібну монографію наше Закарпаття?

— Страшна експлозія в Берліні. В середу з полудне прийшло до страшної експлозії в фабриці кисня в Борсігвальде (передмісті Берліна), якої розміри величезні. Вечірні берлінські дизиники пишуть про поважне число обитих, яких тіла зовсім зружені, однак покищо певних відомостей про це нема. На всякий випадок експлозія ця заподіяла величезні матеріальні страти. Газети стверджують, що це найбільша експлозія в Берліні від кількадесятих літ.

Поанкаре уступив.

Поаянкаре повідомив листовно членів кабінету, що з огляду на стан здоров'я, який вимагає хірургічної операції, мусить не займатися публіцистичними справами 2—3 місяці. Кабінетова рада поручила мін. Бріаннові та Барту просити Поанкаре, щобі бодай номінально остав правладі. Рада міністрів 27. липня відповість на лист Поанкаре.

Присуд 6. пос. Уліца.

Суд признав бувш. пос. Уліца винуватим у цьому, що як голова Фольксбунду підписав посвідку на виїзд у Німеччину Білусі, який був обв'язаний до військової служби. Тим допустився проступку а § 89 і 102 зак. про загальний обов'язок військової служби. Уліца засудили на 5 місяців в'язниці та судові кошти із зарахуванням слідчого арешту, а решту карі завішено на 2 роки.

Богомолів представником СРСР у Льондоні?

У риських політичних колах сподіються, що посол СРСР у Варшаві Богомолів буде дипломатичним представником СРСР у Льондоні, колиб дійшло до порозуміння між Англією та СРСР.

Залізничний рух на ст. Гідаш-Неметі.

У наслідку порозуміння залізничної дирекції в Кошицях із мадярською залізничною адовою, привернено дня 26. липня залізничний рух між 24-денної перерви на ст. Гідаш-Неметі.

В понеділок англ.-більш. переговори.

Мін. Гендерсон сказав робітничій делегації, що більшовицький амбасадор у Парижі Докслєвський приїде в неділю до Льондону і в понеділок почнуться переговори в справі навчання диплом. взаємин між СРСР і Англією.

З коректора амбасадором.

Амбасадором Зл. Держав у Франції іменували сенатора стейту Нью Джерзі республіканця Ейджа. Ейдж самоук. Кар'єру почав як коректор часопису, пізніше оснував бюро оголошень, акціст став власником двох великих часописів. Від 1917 р. є губернатором стейту Нью Джерзі, а від 1919 р. сенатором.

Дель-На

З приводу переповнення — в часі літньої посезонової випродажи в поплудневій порі — просимо ВП. Публику купувати у нас також перед полуднем.

Зменшення воєнного бюджету Злучених Держав.

Президент Гувер рішив іменувати окрему військову комісію, яка має дослідити можливість зменшення воєнного бюджету. Цей бюджет на 1930 рік дає величезну суму 803 мільйонів доларів супроти 266 мільйонів перед війною. Президент Гувер є тої думки, що становище Злучених Держав тепер змінилося наслідком пакту Кельога й що особливо можна буде зменшити видатки на морські зброєння.

Комітети оборони СРСР.

З Москви повідомляють, що Виконком Комінтерну розіслав усім комуністичним партіям закордоном інструкцію в справі утворення окремих „комітетів оборони СРСР від війни“. Завданням цих комітетів буде вести пропаганду та організацію активних виступів пролетаріату проти воєнних планів буржуазії. Радянська преса повідомляє, що такі комітети вже утворилися в Берліні, Відні та Парижі.

Зі спортивного життя.

Україна — Погонь.

До повних змагань, які відбудуться в неділю 23. липня в год. 3.45 на гришці Погоні, виступить Україна в такому складі: Новицький (ворота), Грещук — Скрегота (оборона), Ворон, Рак, Воробець (поміч), Сич, Петрів, Лисик, Кобзар, Цимбала (напад). Склад цей у другій половині розгрівов за мистецтво А-класа виконав дуже добру форму, не програшав ні одних змагань, а це дає запоруку, що навіть в такому сильним противником, як лігова Погонь, зуміє

Україна вийти з почесним вислідом. А добрий вислід в Погоню ще більша підляс би українську дружину в очах своїх і чужих симпатиків спорту, що безперечно буде мати великий вплив на моральний і матеріальний стан товариства.

Ціни вступу: партер II. 1 зол., партер I. 1.50 зол., ступеніща 2.50 зол., для членів обох клубів партер 1 зол. Карти вільного вступу, видані „Україною“, важні.

З судової салі.

Відгомін з часів польсько-української війни.

В дні 22. липня ц. р. відбувся перед карним відділом Окружного Суду в Замості цивільний процес в часів польсько-української війни. Прокураторський уряд при Окружнім Суді в Замості обвинувачував Миколу Головача з Вілкіх Потуринської, повіт Томашів, бувшого стрільця Української Галицької Армії, у злочині убивства в арт. 455. кримінального кодексу, який обов'язує на земліх бувшої конгресівки (після нашого кодексу за „злочин морду“). Подія, яка лягла в основу акту обвинувачення, була ось яка:

Відділ українського війська, стаціонований в Сокалі, перейшов з хінцем листопада 1918 р. сокальський кордон і з'явився в Потурин. При з'явленні Потурини розв'язано тамошній постерунок поліції і вночі з 1. на 2. грудня 1918 р. зараджено відставити 6 жандармів і дві цивільні особи з Потурини до Сокаля. Акт обвинувачення твердить, що ескортанти мали подорожі завести арештованих до одної пивниці близько кордону і в пивниці всіх вистріляти. При розстрілі один з арештованих, Йосиф Матушкевич, одержав легку рану і по відході ескортантів відставився з пивниці, а по виїзденню вступив знова до служби при польській поліції і довгий час шукав за

справниками описаного злочину. З другої сторони властиві суди робили докопання для викриття справді і в часі від 1919 р. до 1929 р. було арештованих у згаданій справі кільканадцять осіб, проти яких ведено кримінально-судове слідство. В квітні 1929 р. постерунок Йосиф Матушкевич, при нагоді побуту в селі Вілкіх Потуринська пізнав бачим-то одного зі справників згаданого розстрілу в особі Миколи Головача, рільника у Вілкіх Потуринській. На основі допосення Йосифа Матушкевича Миколу Головача приарештовано і приміщено у саліція тормі в Замості.

На підставі акту обвинувачення Окружної Прокуратури в Замості відбулася проти Миколи Головача розправа в дні 22. п. м. До оборони обвинуваченого зголосилися з вибору ада. д-р О. Марітчан зі Львова і ада. Петро Зубович з Замостя. При розправі свідок Йосиф Матушкевич, заприсяжений, твердив з цілою рішучістю, що оба. Микола Головач був одним з тих, який говорив з ескортантами жандармами і який офісся стріляв до приміщення в пивниці жандармів і цивільних осіб. Згаданий свідок після зложення зівань щодо особи справника почав відповідати на питання оборони, що відносилися до цілого комплексу фактичних обставин, зв'язаних з подією, і при тому захитався у своїх зіваннях та попав у суперечність з тим, що сам зівнав у слідстві. Все-ж таки категорично твердив, що в особі обвинуваченого пізнає одного зі справників розстрілу. В ході постуновання переслухав даліших вісьмох свідків і по замкненню доказового поступовання, серед великого зацікавлення місцевих правників та зібраної публіки, трибунал проголосив вирок, яким уневиннено, цілковито Миколу Головача. Одночасно зараджено випустити обвинуваченого на волю.

ОГОЛОШЕННЯ

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Театри.

Кооператива „Український Нар. Театр“ ім. І. Тобілевича в Станіславові. Репертуар на провінції.

Надвір'я:
28/VII. „Мих церковна“.
Діалогі:
29/VII. „Ревія“.
30/VII. „Мих церковна“.
Діалогі:
31/VII. „Ревія“.
1/VIII. „Мих церковна“.
Вістка задержиться театр в Яренчі з днях 2/VIII, 3/VIII і 4/VIII. 137 6—9

Новий Український Театр під дир. П. Карабіневича.

Войкині:
28/VII. „Маруса Богуславна“.
Казуш:
29/VII. „Базар“.
Галич:
30/VII. „Осінні жанеари“.
1/VIII. „Тітка Чарла“.
2/VIII. „Чесна Сузанна“.
3/VIII. „Пташкина з Тиролу“.
Станіславів:
4/VIII. „Базар“.
„Вертеп Наших Днів“ Галактіона Чики і Ле-де.

Станіславів неділя, дня 28. VII. 1929.
Ремітін, понеділок, дня 29. VII. 1929.
Перемишль, вівторок, дня 30. VII. 1929.
Доліж, середа, дня 31. VII. 1929.
Болесі, четвер, дня 1/VIII. 1929.
Казуш, п'ятниця, дня 2. VIII. 1929. 115

Великий Міський Театр:

Субота, 27-го липня год. 8-15 веч.
Виступ театру „Qui pro quo“: „М. С. З.“ або „Пам'яті про мене“.

Неділя, 28-го липня, год. 8-15 веч.
Виступ театру „Qui pro quo“: „М. С. З.“ або „Пам'яті про мене“.

Малий Театр:
Закмений.

Кіна.

Аполоні: Що любить жінока (Гарі Літте).
Кольосей: Діалогі емігрантів у Нью Йорку. В полові у аполоні.
Лев: Цирковень. Корабель гріху.
Ліона: Револуція в Китаї. Виступ російського хору.
Марусенька: Танцюристи богів (Анна Мей Вонг, Гільда Грей, Кл. Брук).
Оаза: Муніни перед шквбом.
Палас: Гарна гримішниця.
Пан: Я зівнав тобі жіноку.
Пасаж: Мандет у акаційній хлітці. Джозефіна Бейкер.
Утіца: З причини реконструкції замкнено.
Фатаморганя: Флірт із небіжком (Ліара для Плянте, Тома Мур.). Спадщина Самі Вайнштайна.
Химера: Авантюристка німкові.

Програма радіо.

Неділя 28-го липня.

Льондон (316,3) 17-45 — 18-15 Церковна капелла Баха ч. 105. — 21-05 Концерт радіооркестри.
Париж (1725) 11-11 — Концерт резиденти музики. 19-30 Акадія Пасте. 21-15 Концерт легкої музики.
Берлін (418) 6-55 Давні куранта з гарнізовою церквою. 16-11 Концерт з Ляна-парку.

Відень (316,3) 11-11 — Музичний поранок у виконавці Від. Симф. Оркестри 20-05 Концерт опереткової музики.

Прага (487) 7-11 — Концерт з Карасбаду. 9-11 — Резиденти музики. 16-30 Концерт військової оркестри.

Рим (441) 21-11 — „Сільвано“ — опера в 2 актах Маскани.

Міліно (301) 20-10 „Сила призначення“ — опера Верді.

Будапешт (350) 16-11 — Богослуження на площі Калвара. 12-11 — Давні уїні, церк. 19-11 — Концерт військової оркестри.

Брюссель (309) 21-13 Концерт радіо оркестри.

Ленінград (1000) 19-10 Популярний концерт з Філармонії.

Москва (825) 14-11 — Популярний концерт „Природа в музиці“. 19-11 — Концерт з студії. 22-25 Крекшівські куранти.

Київ (800) 11-30 Популярний концерт дітей. 19-30 Концерт у студії.

Харків (1504) 12-11 — Камеральний концерт. 20-11 — Радіоконцерт.

Варшава (1411,7) 17-11 — Популярний концерт. 20-05 Забави Варшави (з пар. Ляна-парку).

Познань (334,5) 19-11, 19-45 Популярний концерт.

Понеділок 29-го липня.

Льондон (316,3) 16-15 Музика з готелью Селза. 19-30 Концерт військової оркестри. 22-35 Камеральний концерт.

Париж (1725) 11-30 Популярний концерт. 20-45 Симф. музики, співа і танці. 21-15 Концерт.

Берлін (418) 17-11 — Концерт дутої оркестри. 19-30 Легка музика. 20-15 Концерт з Франкфурту.

Відень (316,3) 16-11 — Популярний концерт квартету Сільвінг. 20-05 Концерт Прага (487) 16-30 Трансмісія з Братислави. 21-30 Фортеп'яний концерт.

Рим (441) 21-11 — 23-10 Легка музика і комедія.

Міліно (301) 11-11 — Музичні продукції. 20-10 Війни з опереток.

Будапешт (350) 12-11 — Давні уїні, церк. 17-40 Концерт на центрі. 19-45 Циганська капелла Ліхатон.

Брюссель (309) 15-11 — Концерт тріа радіостанції. 21-15 Концерт радіооркестри.

Ленінград (1000) 17-11 — Концерт з місцевих плянцій.

Москва (825) 15-30 Година рес. музики. 20-11 — Гумор і сатира. 22-25 Крекшівські куранти.

Київ (800) 12-40 Популярно-науковий відчит. 19-11 — Трансмісія із закордонних станцій.

Харків (1504) 18-11 — Популярний концерт. 20-11 — Седмисильний концерт.

Варшава (1411,7) 20-10 Концерт солістів.

Познань (334,5) 15-11 — 18-55 Популярний концерт.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

М. ДНІ брамзолетан, також іншу біжурію поручає дешово Дюмбровскі-Резажевські, Ляна, (Готель Жоржа), Тел. 27-29. 2002

БІЖУТЕРІЮ, СРІБЛО, ГОДИНИКІ поручає дешово Дюмбровскі-Резажевські, Ляна, (Готель Жоржа) вул. Академічна ч. 2. Догідні усяля. 2199

ПАРОВИЙ БРОВАР У КАЛУШІ поручає свої знамениті виробі дивні експортні, дубельтові, черні у фазікат і бочках по цінах уміркованих. Завод бровару. 1996 13-7

ГРЕБЕНІ, ПАНСІОН „ЗЕЛЕМІН“ поручає соняшні пенні з балконами. Харч добрий. Ціни помірковані. Оголошення приймає: імж. Козакевич, 2300 10-13 Гребенів

МЯГКА ВОДА

Сприяє здоров'ю і добробуту!

З хвилиною улагодження в мешканні Фільтру-Електролюкс — запобігається тим самим різним негодам, які спричинює тверда вода з водопроводу. Завдяки мягкій воді, яку доставляє Фільтр-Електролюкс — починається нова добродійна пора.

Всякого рода страви — смачніші та поживніші. Кухонне начиння бережемо перед творенням камінно-вапняного осаду. Заощаджуємо на паливі. Прання білля перед творенням камінно-вапняного осаду. Заощаджуємо мінімальну кількість средств до забирає багато менше часу, при чому зуживаємо його багато більша. Підчас прання. Білля — мягке, сніжно-біле — та тривалість його багато більша. Підчас прання, в купелі, при голенні і миттю голови — завважуємо добродійне ділання мягкої води.

Фільтри Електролюкс виробляють в різних величинах та родах. Маємо якраз підходячий сорт до Вашого ужитку.

Просимо телефонувати, або написати до

„ЕЛЕКТРОЛЮКС“

ВІДПИЛЯЧІ

ЦЕНТРАЛЯ:
ВАРШАВА
Виділ фільтрів.

ФРОТЕРКИ

ВАРШАВА
МАРШАЛКІВСЬКА 153.
ТЕЛ. 78-97.

БИДГОЩ
П. ТЕАТРАЛЬНА 3
ТЕЛ. 12-33.

ЛЬВІВ
3 МАЯ 19
ТЕЛ. 13-12

ВІДДІЛИ:
ЛОДЗЬ
ПІОТРКОВСЬКА 33
ТЕЛ. 44-66, 49-49.

КАТОВИЦІ
ДИРЕКЦІЙНА 10.
ТЕЛ. 10-69

ВІЛЬНО
ЗАМКОВА 2
ТЕЛ. 3-35.

ПОЗНАНЬ
Ф. РАТАЙЧАКА 39
ТЕЛ. 28-93

КРАКІВ
ГОЛОВНИЙ РИНОК 23
ТЕЛ. 425-427, 9

НАНСКОРНЕ І НАНСОЛІДНИШІ,
люксові каросерії автобусові на марку „Шевролет“ і т. п. доставляє: Карпін С. А. (фабричний відділ давніш фабрика Левинського) Львів, вул. Потопського ч. 58. Тел. 5-60. 165 1-2

НАМІЛУЧНИ і найбільш тривалі кафе-печі в шамотової глинні доставляє: Карпін С. А. (фабричний відділ давніш фабрика Левинського) Львів, вул. Потопського ч. 58. Тел. 5-60. 165 1-2

ЛІЖКО кухонне 13 зод. Сіткове 40 Серинкове тапicerоване 50. Умивальні 5. Дротийні Вилдані 27. Матраци 3 подушки 30 зод. Волосинні 75. Отомани gobelінові 55. Канали розкладані 45. Буфали розкладані 45. Ліжко москитне 200 золотин. ЗАКС, Ліндога 6. 426 9-10

ПРИСТІЙНИЙ, інтелігентний, багатий урядник, середніх літ — ожениться з невідомою, синхативно панночкою, або вдовичкою до літ 30. Ласкаві оголошення з фотографією — за зворот якої і дискретно ручить словом честі — слаги до Адміністрації для „Урядовця“ 163 1-1

ВІДОВА ПО УРЯДНИКУ, бездітна, пристійна, 37 літ, має настуку на 1500 зод. — вижде заміж за мужчину на добріх становищі, або купця, бо в кушечні бігас. Річ трактує поважно. Листи з фотографією слаги до Адміністрації „Діло“ — під „Вдова“ 161

ФУТРА мужські і дамські, го- товні як також всіма тереріями, найдешевше і содіале вики- чення — поручає:

Склад і ро- бітня футер **К. Цвинара**
ул. Крива 10. Львів — Руська 18.
(козо Гілот, Бансу). 160 1-5

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Д-р мед. Осип Клодницький

— лікар —

осідає з днем 1. серпня 1929 р.

В ТОВНАЧІ

в паризькій домі при вул. Пласудського, 1. поверх, напроти канцелярії адвоката 158 Д-ра І. Макуха. 2-3

Спеціаліст недуг аеріальн. серця і жолузка

д-р Фелікс Ган

Львів, Городецька 46.

324 Пересвітлення Рентгеном. 17-24

Спеціаліст шкірних, венеричних недуг і косметики 1-3

д-р РОМАН ДОЛЬНИЦЬКИЙ

орд. від 3-6 попол. вул. Глубока 10.

партер. — Кварцева лампа. Дітермія.

Присилайте передплату!

Спеціаліст венеричних шкірних недуг і косметики

Др. І. Мунд Д. сек. шп. від 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046-1047-1048-1049-1050-1051-1052-1053-1054-1055-1056-1057-1058-1059-1060-1061-1062-1063-1064-1065-1066-1067-1068-1069-1070-1071-1072-1073-1074-1075-1076-1077-1078-1079-1080-1081-1082-1083-1084-1085-1086-1087-1088-1089-1090-1091-1092-1093-1094-1095-1096-1097-1098-1099-1100-1101-1102-1103-1104-1105-1106-1107-1108-1109-1110-1111-1112-1113-1114-1115-1116-1117-1118-1119-1120-1121-1122-1123-1124-1125-1126-1127-1128-1129-1130-1131-1132-1133-1134-1135-1136-1137-1138-1139-1140-1141-1142-1143-1144-1145-1146-1147-1148-1149-1150-1151-1152-1153-1154-1155-1156-1157-1158-1159-1160-1161-1162-1163-1164-1165-1166-1167-1168-1169-1170-1171-1172-1173-1174-1175-1176-1177-1178-1179-1180-1181-1182-1183-1184-1185-1186-1187-1188-1189-1190-1191-1192-1193-1194-1195-1196-1197-1198-1199-1200-1201-1202-1203-1204-1205-1206-1207-1208-1209-1210-1211-1212-1213-1214-1215-1216-1217-1218-1219-1220-1221-1222-1223-1224-1225-1226-1227-1228-1229-1230-1231-1232-1233-1234-1235-1236-1237-1238-1239-1240-1241-1242-1243-1244-1245-1246-1247-1248-1249-1250-1251-1252-1253-1254-1255-1256-1257-1258-1259-1260-1261-1262-1263-1264-1265-1266-1267-1268-1269-1270-1271-1272-1273-1274-1275-1276-1277-1278-1279-1280-1281-1282-1283-1284-1285-1286-1287-1288-1289-1290-1291-1292-1293-1294-1295-1296-1297-1298-1299-1300-1301-1302-1303-1304-1305-1306-1307-1308-1309-1310-1311-1312-1313-1314-1315-1316-1317-1318-1319-1320-1321-1322-1323-1324-1325-1326-1327-1328-1329-1330-1331-1332-1333-1334-1335-1336-1337-1338-1339-1340-1341-1342-1343-1344-1345-1346-1347-1348-1349-1350-1351-1352-1353-1354-1355-1356-1357-1358-1359-1360-1361-1362-1363-1364-1365-1366-1367-1368-1369-1370-1371-1372-1373-1374-1375-1376-1377-1378-1379-1380-1381-1382-1383-1384-1385-1386-1387-1388-1389-1390-1391-1392-1393-1394-1395-1396-1397-1398-1399-1400-1401-1402-1403-1404-1405-1406-1407-1408-1409-1410-1411-1412-1413-1414-1415-1416-1417-1418-1419-1420-1421-1422-1423-1424-1425-1426-1427-1428-1429-1430-1431-1432-1433-1434-1435-1436-1437-1438-1439-1440-1441-1442-1443-1444-1445-1446-1447-1448-1449-1450-1451-1452-1453-1454-1455-1456-1457-1458-1459-1460-1461-1462-1463-1464-1465-1466-1467-1468-1469-1470-1471-1472-1473-1474-1475-1476-1477-1478-1479-1480-1481-1482-1483-1484-1485-1486-1487-1488-1489-1490-1491-1492-1493-1494-1495-1496-1497-1498-1499-1500-1501-1502-1503-1504-1505-1506-1507-1508-1509-1510-1511-1512-1513-1514-1515-1516-1517-1518-1519-1520-1521-1522-1523-1524-1525-1526-1527-1528-1529-1530-1531-1532-1533-1534-1535-1536-1537-1538-1539-1540-1541-1542-1543-1544-1545-1546-1547-1548-1549-1550-1551-1552-1553-1554-1555-1556-1557-1558-1559-1560-1561-1562-1563-1564-1565-1566-1567-1568-1569-1570-1571-1572-1573-1574-1575-1576-1577-1578-1579-1580-1581-1582-1583-1584-1585-1586-1587-1588-1589-1590-1591-1592-1593-1594-1595-1596-1597-1598-1599-1600-1601-1602-1603-1604-1605-1606-1607-1608-1609-1610-1611-1612-1613-1614-1615-1616-1617-1618-1619-1620-1621-1622-1623-1624-1625-1626-1627-1628-1629-1630-1631-1632-1633-1634-1635-1636-1637-1638-1639-1640-1641-1642-1643-1644-1645-1646-1647-1648-1649-1650-1651-1652-1653-1654-1655-1656-1657-1658-1659-1660-1661-1662-1663-1664-1665-1666-1667-1668-1669-1670-1671-1672-1673-1674-1675-1676-1677-1678-1679-1680-1681-1682-1683-1684-1685-1686-1687-1688-1689-1690-1691-1692-1693-1694-1695-1696-1697-1698-1699-1700-1701-1702-1703-1704-1705-1706-1707-1708-1709-1710-1711-1712-1713-1714-1715-1716-1717-1718-1719-1720-1721-1722-1723-1724-1725-1726-1727-1728-1729-1730-1731-1732-1733-1734-1735-1736-1737-1738-1739-1740-1741-1742-1743-1744-1745-1746-1747-1748-1749-1750-1751-1752-1753-1754-1755-1756-1757-1758-1759-1760-1761-1762-1763-1764-1765-1766-1767-1768-1769-1770-1771-1772-1773-1774-1775-1776-1777-1778-1779-1780-1781-1782-1783-1784-1785-1786-1787-1788-1789-1790-1791-1792-1793-1794-1795-1796-1797-1798-1799-1800-1801-1802-1803-1804-1805-1806-1807-1808-1809-1810-1811-1812-1813-1814-1815-1816-1817-1818-1819-1820-1821-1822-1823-1824-1825-1826-1827-1828-1829-1830-1831-1832-1833-1834-1835-1836-1837-1838-1839-1840-1841-1842-1843-1844-1845-1846-1847-1848-1849-1850-1851-1852-1853-1854-1855-1856-1857-1858-1859-1860-1861-1862-1863-1864-1865-1866-1867-1868-1869-1870-1871-1872-1873-1874-1875-1876-1877-1878-1879-1880-1881-1882-1883-1884-1885-1886-1887-1888-1889-1890-1891-1892-1893-1894-1895-1896-1897-1898-1899-1900-1901-1902-1903-1904-1905-1906-1907-1908-1909-1910-1911-1912-1913-1914-1915-1916-1917-1918-1919-1920-1921-1922-1923-1924-1925-1926-1927-1928-1929-1930-1931-1932-1933-1934-1935-1936-1937-1938-1939-1940-1941-1942-1943-1944-1945-1946-1947-1948-1949-1950-1951-1952-1953-1954-1955-1956-1957-1958-1959-1960-1961-1962-1963-1964-1965-1966-1967-1968-1969-1970-1971-1972-1973-1974-1975-1976-1977-1978-1979-1980-1981-1982-1983-1984-1985-1986-1987-1988-1989-1990-1991-1992-1993-1994-1995-1996-1997-1998-1999-2000-2001-2002-2003-2004-2005-2006-2007-2008-2009-2010-2011-2012-2013-2014-2015-2016-2017-2018-2019-2020-2021-2022-2023-2024-2025-2026-2027-2028-2029-2030-2031-2032-2033-2034-203